כֵּיוָן דְּשֶׁלֹּא מִדַּעַת יִשְׂרָאֵל הוּא עוֹשֶׂה, (עח) וְאֵינוֹ מַמְתִּין לִשְׂכִירוּת מִמֶּנּוּ. וְאִם רוֹאֵהוּ מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ בְּשַׁבָּת, מוּחֶה בְּיָדוֹ*). הַגָּה: (עט) וְכָל שֶׁכֵּן דְּאֵין לָחוּשׁ (פ) שֶׁהָרוֹעֶה יוֹצִיא אוֹתָם (יב) חוּץ לַתְּחוּם, דְּהָא תְּחוּמִין דְּרַבָּנָן (הגהות מרדכי דקדושין (סי' תקס"ה)):

*) (דִּין רְכִיבָה לְמִי שֶׁחָשְׁכָה לוֹ חוּץ לַתְּחוּם בְּסִימָן רס"ו. תַּשְׁלוּם דִּינֵי הַבְּהֵמָה בְּסִימָן של"ב, דִּינֵי מַאֲכַל הַבְּהֵמָה בְּסִימָן שכ"ד).

שו בְּאֵיזֶה חֲפָצִים מֻתָּר לְדַבֵּר בְּשַׁבָּת. וּבוֹ י"ד סְעִיפִים:

א [א]מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ', חֲפָצֶיךָ אֲסוּרִים [ב]אֲפִלּוּ בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוּם מְלָאכָה, כְּגוֹן (ל) (א) * שֶׁמְּעַיֵּן נְכָסָיו לִרְאוֹת מַה צָּרִיךְ לְמָחָר, אוֹ לֵילֵךְ לְפֶתַח הַמְּדִינָה כְּדֵי שֶׁיְּמַהֵר לָצֵאת בַּלַּיְלָה לַמֶּרְחָץ. * [ג]וְכֵן (ב) אֵין מַחְשִׁיכִים עַל הַתְּחוּם לִשְׂכֹּר פּוֹעֲלִים. הַגָּה: * וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר (ג) [ב] לְטַיֵּל לִמְצֹא סוּס אוֹ סְפִינָה אוֹ קָרוֹן לָצֵאת בּוֹ (מרדכי סוף פרק מי שהחשיך (פכ"ד סי' תמטו)). [ד]אֲבָל מַחְשִׁיךְ עַל הַתְּחוּם (ג) * לְהָבִיא בְּהֶמְתּוֹ.

א שַׁבָּת ק"נ (ע"א). ב עֵרוּבִין ל"ח (ע"ב) ל"ט (ע"א). ג שַׁבָּת שָׁם בַּמִּשְׁנָה. ד שָׁם בַּבָּרַיְתָא קנ"א (ע"א) לְגִרְסַת הַסְּפָרִים שֶׁהֵבִיאוּ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם (ד"ה אין).

שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה

א [ב] לְטַיֵּל. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן בִּשְׁאֵלַת יַעְבֵּ"ץ (ח"א סי' קסז) דְּהַנּוֹהֲגִים שֶׁלֹּא לְטַיֵּל בִּמְקוֹם קִבּוּץ הַסּוֹחֲרִים בְּכָל יוֹם, יָפֶה עוֹשִׂים, וְיֵשׁ סָמַךְ בִּפְסָחִים דַּף נ"א (ע"א), אֵין יוֹשְׁבִים עַל

א (ל) שֶׁמְּעַיֵּן. וְדַוְקָא הֵיכָא דְּמִנְכְּרָא מִלְּתָא, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן ש"ז סָעִיף ט':

בְּאֵר הֵיטֵב

(יב) חוּץ לַתְּחוּם. כָּתַב בַּלְּבוּשׁ, צָרִיךְ עִיּוּן בַּמֶּה שֶׁנּוֹהֲגִים לִמְסֹר שְׁוָרִים לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְהוֹלִיכָן, וְלִפְעָמִים מוֹלִיכִין אוֹתָן חוּץ לִשְׁנֵים עָשָׂר מִיל, וְאֶפְשָׁר דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּגַם שְׁנֵים עָשָׂר מִיל הָוֵי דְּרַבָּנָן, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יח):

(ג) לְטַיֵּל. נִרְאֶה לִי דְּזֶהוּ גַּם כֵּן דַּוְקָא הֵיכָא דְּמִנְכְּרָא מִלְּתָא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א):

בֵּאוּר הֲלָכָה

א * שֶׁמְּעַיֵּן נְכָסָיו וְכוּ' אוֹ לֵילֵךְ וְכוּ'. הַיְנוּ אֲפִלּוּ תּוֹךְ הַתְּחוּם, כֵּן הִסְכִּימוּ כָּל הָאַחֲרוֹנִים. וְהִנֵּה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"א) הֶעְתַּקְתִּי דְּדַוְקָא הֵיכָא דְּמִינְכְּרָא מִלְּתָא, וְהוּא מֵהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים שֶׁהִסְכִּימוּ כֻּלָּם כֵּן, וּדְלֹא כַּחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל ס ס"ב) שֶׁהֶחְמִיר בָּזֶה בְּכָל גַּוְנֵי. וְהִנֵּה רָאִיתִי בְּנִשְׁמַת אָדָם (סק"א) שָׁם שֶׁהֶאֱרִיךְ בָּזֶה, וְכָתַב דְּדִין זֶה שֶׁל מָגֵן אַבְרָהָם תַּלְיָא בִּפְלוּגְתָּא, דְּזֶהוּ רַק לְהָרַמְבַּ"ן (קנ: ד"ה מת נמי) וְהָרַשְׁבָּ"א (שם ד"ה על עסקי) וְהָרִיטְבָּ"א (שם ד"ה כתבו בתוס'), אֲבָל הָרַמְבַּ"ם (פכ"ד הל' ב-ג) וְהַסְּמַ"ג (לאוין סה) מַשְׁמַע דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ כֵּן, אֶלָּא דְּלֵילֵךְ וּלְעַיֵּן בִּנְכָסָיו הוּא עֲשִׂיַּת חֲפָצָיו מַמָּשׁ, וְאָסוּר בְּכָל גַּוְנֵי. וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה שָׁם בְּעֵרוּבִין [ל"ח עַמּוּד ב'] מִבָּרַיְיתָא דְּלֹא יְהַלֵּךְ אָדָם בְּסוֹף שָׂדֵהוּ וְכוּ', לֹא הִקְשָׁה אֶלָּא מִסֵּיפָא שָׁם, וְעַל זֶה תֵּרֵץ הָתָם מוֹכְחָא מִלְּתָא, אֲבָל הָא דְּלֵילֵךְ וּלְעַיֵּן בְּשָׂדֵהוּ לָא בָּעִינַן שֶׁיְּהֵא מִינְכַּר מִלְּתָא דַּוְקָא, דִּבְכָל גַּוְנֵי אָסוּר. וּבֶאֱמֶת אֲפִלּוּ אִם לוּ יְהִי כִּדְבָרָיו בְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם וְהַסְּמַ"ג, הֲלֹא הוּא מִלְּתָא דְּרַבָּנָן, וְנוּכַל לִסְמֹךְ לְהָקֵל עַל כָּל הָנֵי רַבְוָתָא הַנַּ"ל דְּמַקִּלִּין בְּהֶדְיָא, וְגַם הָרַ"ן בְּפֶרֶק שׁוֹאֵל (סה.) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל לֹא יְטַיֵּל כָּתַב בְּהֶדְיָא גַּם כֵּן כְּמוֹתָם, וְגַם בְּרַשִׁ"י בְּעֵירוּבִין ל"ט (ע"א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מוֹכְחָא מִלְּתָא מוּכָח בְּהֶדְיָא דִּסְבִירָא לֵיהּ כִּפְשְׁטוּת הַסּוּגְיָא, דְּקוּשְׁיַת הַגְּמָרָא שָׁם הֲוָה קָאֵי עַל שְׁנֵיהֶם, וְעַל שְׁנֵיהֶם תֵּרֵץ הָתָם מוֹכְחָא מִלְּתָא, הֲרֵי דְּגַם בְּהוֹלֵךְ בְּסוֹף שָׂדֵהוּ לֵידַע מַה הִיא צְרִיכָה לָא אָסְרִינַן אֶלָּא מִשּׁוּם דְּמוֹכְחָא מִלְּתָא, וּדְלֹא כְּנִשְׁמַת אָדָם. [וּמַה שֶּׁכָּתַב דְּמֵהַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ מַשְׁמַע גַּם כֵּן דְּמַחְמִירִין בְּכָל גַּוְנֵי, לֹא יָדַעְתִּי רְאָיָתוֹ, דַּהֲלֹא דִּין זֶה נוֹבֵעַ מֵהָא דְּאִיתָא בַּגְּמָרָא (עירובין לח:) לֹא יְהַלֵּךְ אָדָם בְּסוֹף שָׂדֵהוּ לֵידַע מַה הִיא צְרִיכָה, וּמַשְׁמַע שָׁם בְּרַשִׁ"י דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מוֹכְחָא מִלְּתָא דִּכְשֶׁעוֹמֵד וּמִסְתַּכֵּל עַל עִנְיַן שָׂדֵהוּ הוּא בִּכְלָל מוֹכְחָא מִלְּתָא, וּמִנַּהּ דְּהָא שֶׁסְּתַם הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לֶאֱסֹר לְעַיֵּן בִּנְכָסָיו הוּא גַּם כֵּן בְּאֹפֶן כַּיּוֹצֵא בָּזֶה דְּמִסְתָמָא מִינְכַּר מִלְּתָא, וְכִסְתִימַת לְשׁוֹן הַגְּמָרָא הָתָם מוֹכְחָא מִלְּתָא, אֲבָל אִם בֶּאֱמֶת אֵין נִכָּר כְּלָל מֻתָּר]. וְגַם הַמְעַיֵּן בְּהָרַמְבַּ"ם וְהַסְּמַ"ג שָׁם גּוּפָא אֵין הוֹכָחָה דִּפְלִיגֵי אַכָּל הָנֵי רַבְוָתָא הַנַּ"ל דְּמַקִּלִּין בְּהֶדְיָא, וְלָמָּה לָן לַעֲשׂוֹת פְּלוּגְתָּא בֵּינֵיהֶם, וְעַל כֵּן סָתַמְתִּי כְּדַעַת כָּל הָאַחֲרוֹנִים שֶׁהֶעְתִּיקוּ כְּדִבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם:

* **וְכֵן אֵין מַחְשִׁיכִין וְכוּ'.** גְּמָרָא ק"נ (ע"א). וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן ש"ז סָעִיף ט' בַּמָּגֵן אַבְרָהָם סְעִיף קָטָן י"ג, דְּכָאן אָסוּר **אֲפִלּוּ הֵיכָא דְּלֹא מִינְכַּר מִלְּתָא שֶׁהוּא בִּשְׁבִיל זֶה,** וְהַטַּעַם עַיֵּן שָׁם, וְהַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים כָּתְבוּ דְּטַעַם הָאִסּוּר הוּא מִשּׁוּם **דְּהַחֲשָׁכָה גּוּפָא מִסְתָמָא מוֹרָה שֶׁהוּא חוֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת דָּבָר שֶׁהוּא אָסוּר בְּשַׁבָּת:**

* **וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לְטַיֵּל. אֲפִלּוּ הֵם עוֹמְדִים בְּתוֹךְ הַתְּחוּם,** דְּדִין זֶה הוֹצִיא הַמָּרְדְּכַי מֵהָא דְּאָסוּר לְעַיֵּן נְכָסָיו, בְּרֵישׁ הַסָּעִיף:

* **לְהָבִיא בְּהֶמְתּוֹ. הַיְנוּ שֶׁלֹּא תֹאבַד וְכַדּוֹמֶה, אֲבָל אִם הוּא מְבִיאָהּ כְּדֵי לַעֲשׂוֹת בָּהּ מְלָאכָה אוֹ לִסַּע בָּהּ, בְּוַדַּאי אָסוּר, וַאֲפִלּוּ הִיא עוֹמֶדֶת תּוֹךְ הַתְּחוּם, וּכְדִלְקַמֵּיהּ בְּהַגָּ"ה:**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דָּבָר, (עב) אֲפִלּוּ אִם הִיא רוֹצָה לָצֵאת חוּץ לַתְּחוּם אֵין מְחֻיָּב לְמָנְעָהּ מִזֶּה, (עג) וְרַק לְהוֹצִיאָהּ בְּיָדַיִם חוּץ לִתְחוּמָהּ אָסוּר:

כג (עח) וְאֵינוֹ מַמְתִּין לִשְׂכִירוּת מִמֶּנּוּ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דִּלְכָךְ מֻתָּר לִמְסֹר לְכַתְּחִלָּה בְּשַׁבָּת, דְּהָרוֹעֶה מִירְתַת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ בְּשַׁבָּת שֶׁלֹּא יֵעָנֵשׁ עַל זֶה בְּדִינֵיהֶם, כֵּיוָן שֶׁלֹּא מְסָרָהּ לוֹ לִמְלָאכָה כְּלָל, אֲבָל לְהַשְׂכִּיר וּלְהַשְׁאִיל לְאֵינוֹ יְהוּדִי אָסוּר אֲפִלּוּ אִם מַתְנֶה עִמּוֹ שֶׁתָּנוּחַ בְּשַׁבָּת, וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן רמ"ו סָעִיף ג', דְּכֵיוָן שֶׁהִשְׂכִּירָהּ לוֹ לִמְלָאכָה אֵינוֹ מִירְתַת כָּל כָּךְ, כִּי יֹאמַר בְּלִבּוֹ בְּעַד יוֹם הַשַּׁבָּת אֶרְאֶה לְהוֹסִיף לוֹ לְפִי עֵרֶךְ הַמַּגִּיעַ לַיּוֹם, וְכֵן בִּשְׁאֵלָה, הוּא חוֹשֵׁב שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה כְּנֶגְדּוֹ עֲבוּר זֶה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה שֶׁמְּסָרָהּ לוֹ רַק לִרְעוֹת אוֹתָהּ, אָז מִירְתַת לַעֲשׂוֹת בָּהּ מְלָאכָה כְּלָל אַף שֶׁרוֹצֶה לְשַׁלֵּם לוֹ, כֵּיוָן שֶׁאֵינָהּ עוֹמֶדֶת לְכָךְ [אַחֲרוֹנִים]. וּלְפִי זֶה מַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר דְּאִם רוֹאֵהוּ וְכוּ', הוּא הַדִּין כְּשֶׁנּוֹדַע לוֹ שֶׁעוֹשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה צָרִיךְ לִמְחוֹת בְּיָדוֹ: **(עט) וְכָל שֶׁכֵּן דְּאֵין לָחוּשׁ וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ (עד) אִם הוּא רוֹאֶה אֵין צָרִיךְ לִמְחוֹת, דְּדַוְקָא לְהוֹצִיאָהּ בְּיָדַיִם אָסוּר, וְכַנַּ"ל. וְכָל זֶה כְּשֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי מוֹצִיאָהּ מֵעַצְמוֹ, אֲבָל לְצַוּוֹתוֹ בְּשַׁבָּת לְהוֹצִיאָהּ חוּץ לַתְּחוּם לִרְעוֹת שָׁם, עַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יח) שֶׁמִּסְתַּפֵּק בָּזֶה, וְנָכוֹן לְהַחְמִיר, וְכֵן כָּתַב בְּחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל נז סי"ב). וּמִטַּעַם זֶה אִם מוֹלִיכִין שְׁוָרִים לְמָקוֹם אַחֵר לִמְכֹּר, (עה) אָסוּר לִמְסֹר לָהֶם בְּשַׁבָּת, אֲפִלּוּ אִם קָצַץ עִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי כְּבָר עַל זֶה הָעִנְיָן קֹדֶם שַׁבָּת, דַּהֲוֵי כְּמַתְנֶה עִמּוֹ לְהוֹלִיךְ חוּץ לַתְּחוּם, אֲבָל לִמְסֹר לוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, אֲפִלּוּ אִם יוֹלִיכֶנָּה בְּשַׁבָּת חוּץ לְשָׁלֹשׁ פַּרְסָאוֹת שָׁרֵי: **(פ) שֶׁהָרוֹעֶה יוֹצִיא וְכוּ'.** (עו) [א]וְיֵשׁ מַחְמִירִין בְּדָבָר שֶׁלֹּא לִמְסֹר לוֹ בְּשַׁבָּת, (עז) וְהָעוֹלָם נוֹהֲגִין כְּהַיּוֹם הֶתֵּר בַּדָּבָר:

א (א) שֶׁמְּעַיֵּן נְכָסָיו. וְדַוְקָא (ל) הֵיכָא דְּמִינְכְּרָא מִלְּתָא, כְּגוֹן שֶׁעוֹמֵד אֵצֶל שָׂדֵהוּ הַצְּרִיכָה חֲרִישָׁה אוֹ קְצִירָה וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה, דְּמִינְכַּר הַדָּבָר שֶׁעוֹמֵד שָׁם לְעַיֵּן בְּצָרְכֶיהָ, וְכֵן לֵילֵךְ וּלְהַחְשִׁיךְ עַל פֶּתַח הַמְּדִינָה, כֵּיוָן שֶׁדֶּרֶךְ שֶׁהַמֶּרְחֲצָאוֹת שָׁם חוּץ לַמְּדִינָה סָמוּךְ לְפֶתַח הַמְּדִינָה, נִכָּר שֶׁלְּצֹרֶךְ הַמֶּרְחָץ מַחְשִׁיךְ, אֲבָל אִם לֹא מִינְכַּר מִלְּתָא, הוּא בִּכְלַל הִרְהוּר בַּעֲסָקָיו דְּמֻתָּר: **(ב) אֵין מַחְשִׁיכִין וְכוּ'.** הַיְנוּ (ג) לְקָרֵב עַצְמוֹ בְּשַׁבָּת [ב]עַד סוֹף הַתְּחוּם וּלְהַחְשִׁיךְ שָׁם, שֶׁיְּהֵא קָרוֹב לִמְקוֹם הַפּוֹעֲלִים לְשָׂכְרָם בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְהַטַּעַם, דְּכָל דָּבָר שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ בְּשַׁבָּת, (ג) אֲפִלּוּ הוּא אִסּוּר מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים, אָסוּר לְהַחְשִׁיךְ בִּשְׁבִילוֹ: **(ג) לְהָבִיא בְּהֶמְתּוֹ.** דְּאַף שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת עַתָּה מִחוּץ לַתְּחוּם וְאִי אֶפְשָׁר לַהֲבִיאָהּ בְּשַׁבָּת, מִכָּל מָקוֹם לֹא מִקְרֵי זֶה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(עב) אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק כג): **(עג) אֲפִלּוּ אִם לְגַבֵּי הַמּוֹצִיא לֹא הָיָה זֶה חוּץ לַתְּחוּם: כג (עד)** לְבוּשׁ וַעֲטֶרֶת זְקֵנִים: **(עה) חַיֵּי אָדָם** (ח"ב כלל נז סי"ב). **וְכָל שֶׁכֵּן אִם מוֹלִיכִין אֶת הַשְּׁוָרִים חוּץ לִשְׁנֵים עָשָׂר מִיל, דִּבְוַדַּאי נָכוֹן לְהַחְמִיר בָּזֶה שֶׁלֹּא לִמְסֹר לָהֶם,** דְּהָא יֵשׁ אוֹמְרִים דִּשְׁנֵים עָשָׂר מִיל הוּא דְּאוֹרַיְיתָא, וְגַם הַרַ"מ אַלְשְׁקַר (סי' מא) מַחְמִיר בָּזֶה. וְהִנֵּה בְּסְבָרַת הַחַיֵּי אָדָם נִדְחָה מִמֵּילָא מַה שֶּׁמִּסְתַּפֵּק בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יח) לְעִנְיַן מְסִירַת הַשְּׁוָרִים, **וְהִנֵּה אַף דְּמִמָּגֵן אַבְרָהָם מַשְׁמַע דְּלֹא סְבִירָא לֵיהּ כִּסְבָרַת הַחַיֵּי אָדָם, מִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאֵין לְהָקֵל,** עַיֵּן בִּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י) בְּשֵׁם מַהֲרַלְבַּ"ח (סי' כח): **(עו)** מַהֲרַ"ם אַלְשְׁקַר (שם), וּכְדַעַת רַב הָאִי גָּאוֹן (הלכות פסוקות סי' קכה) הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה כתוב בהגהות): **(עז) כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה** (שם), **וְלֹא יָדַעְתִּי כַּוָּנָתוֹ, אִם אֲפִלּוּ כְּשֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁיּוֹצִיאֶנּוּ חוּץ לַתְּחוּם, אוֹ דְּמַיְירֵי בִּסְתָמָא:**

א (ל) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן בֵּאוּר הֲלָכָה (ד"ה שמעיין): **(ב)** רַשִׁ"י (קנ. ד"ה אין): **(ג)** אֵלִיָּה רַבָּה וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשׁוּ"ע הָרַב (סל"ח) כָּתַב שֶׁטּוֹב לָחוּשׁ לִדְבָרָיו. **ב]** בְּשׁוּ"ע הָרַב (ס"ג) הוֹסִיף: אוֹ אֶמְצָעוֹ.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(ד) ה וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאִם אֵין הַבְּהֵמָה יְכוֹלָה לֵילֵךְ בְּרַגְלַיִם, כְּגוֹן שֶׁהוּא טָלֶה קָטָן, אֵינוֹ רַשַּׁאי לְהַחְשִׁיךְ, (ה) דְּאֵינוֹ רַשַּׁאי לְהָבִיא, (ו)* דְּאָסוּר לְטַלְטֵל בַּעֲלֵי חַיִּים, שֶׁהֵם מֻקְצִים: ב ו הָיְתָה בְּהֶמְתּוֹ עוֹמֶדֶת חוּץ לַתְּחוּם, (ז) יָכוֹל לְקָרוֹת לָהּ כְּדֵי שֶׁתָּבֹא: ג * ז מַחְשִׁיכִין עַל הַתְּחוּם (ח) לָעֲשׂוֹת צָרְכֵי כַּלָּה, אוֹ צָרְכֵי מֵת לְהָבִיא לוֹ אָרוֹן וְתַכְרִיכִין. ח וְיָכוֹל לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ שֶׁיַּחְשִׁיךְ (ט) כְּדֵי שֶׁיָּבִיא לוֹ. וְיָכוֹל לוֹמַר לוֹ (י) לֵךְ לְמָקוֹם פְּלוֹנִי (יא) לְמָחָר, וְאִם לֹא מָצָאתָ בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי לֵךְ לְמָקוֹם פְּלוֹנִי בְּמָאתַיִם. ט וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַזְכִּיר לוֹ סְכוּם מָקֹם, כְּלוֹמַר, שֶׁלֹּא יֹאמַר לוֹ (יב) סַךְ יָדוֹעַ שֶׁלֹּא לְהוֹסִיף עָלָיו. כוְכֵן אִם לָקַח מִמֶּנּוּ בִּשְׁמוֹנָה, (יג) לֹא יֹאמַר תֵּן לִי עוֹד בִּשְׁנַיִם וְאָהְיֶה חַיָּב לְךָ עֲשָׂרָה. הַגָּה: וְאִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ אֶלָּא אִם כֵּן יַזְכִּיר לוֹ סְכוּם מָקֹם, מֻתָּר בְּכָל עִנְיָן, דְּהָא צָרְכֵי מִצְוָה הוּא (הגהות מרדכי פרק ה') [ד'] (סי' מנט). וְיֵשׁ אוֹסְרִים (יד) בְּכָל עִנְיָן, וְכֵן עִקַּר (בית יוסף (ד"ה וכן) בשם הר"ן (סד: ד"ה מט) [והמגיד (פכ"ד ה"ט)] ומרדכי פרק כירה (סי' שד) והגהות מיימוניות פרק ב' (הוט ה) ופרק כ"ר (דפוס קושטא הכ"ט)): ד (טו) לְהַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל * לְשָׁמֵר זְרָעִים אוֹ דָּבָר אַחֵר, (טז) אֵינוֹ נוֹתֵן לוֹ שְׂכַר שַׁבָּת, לְפִיכָךְ (יז) אֵין אַחֲרָיוּת שַׁבָּת עָלָיו. (יח) הָיָה שָׂכִיר שַׁבָּת, שָׂכִיר חֹדֶשׁ, שָׂכִיר שָׁנָה, שָׂכִיר שָׁבוּעַ, * נוֹתֵן לוֹ שְׂכַר שַׁבָּת, לְפִיכָךְ אַחֲרָיוּת שַׁבָּת עָלָיו. מ וְלֹא יֹאמַר לוֹ תֵּן לִי שֶׁל שַׁבָּת, אֶלָּא אוֹמֵר תֵּן לִי שְׂכַר הַשָּׁבוּעַ אוֹ הַחֹדֶשׁ. (וְאִם שְׂכָרוֹ לְחֹדֶשׁ. * וְהַתְנָה (יט) לְשַׁלֵּם לוֹ (ז) כָּל יוֹם

ה שם בתוספות ליישב גִּרְסַת הַתּוֹסָפְתָּא (פ"ח ה"י) דְּאֵין מַחְשִׁיכִין. ו שם בַּבָּרַיְתָא. ז שם בְּמִשְׁנָה. ח שם בְּבָרַיְתָא. ט שם וּכְרַבִּי [וְכַרַבִּי] יְהוּדָה דְּלָא פְּלִינִי. י לְפָרוּשׁ הָרֹב הַמְּגִיד בְּפֶרֶק כ"ד מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (ה"ח). כ לְפָרוּשׁ הָרַ"ן (סד: ד"ה סכום). ל בְּבָא מְצִיעָא נ"ח (ע"א). מ הָרַ"ף (סד:) וְהָרֹא"ש בְּפֶרֶק כ"ג (סי' ח) דְּשַׁבָּת וְרַמְב"ם סוֹף פֶּרֶק (ד') [ו'] (הכ"ה) וְשְׁאָר פּוֹסְקִים.

*) נראה שס"ק זה מקומו על דברי הרמ"א לעיל י'דאסור לטיילי'.

בֵּאוּר הַמִּשְׁנָה

(ג) לְהָבִיא. וְכָל דָּבָר שֶׁאָסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ בְּשַׁבָּת, אָסוּר לְהַחְשִׁיךְ עָלָיו. אֲבָל בְּהֵמָה גְּדוֹלָה, אִם הָיוּ שָׁם בַּרְגָנִין הָיָה מֻבְיאָהּ מֵחוּץ לִתְחוּם, וְלָכֵן מֻתָּר לְהַחְשִׁיךְ עָלָיו:

ד (ז) כָּל יוֹם. וְהַמְּלִיזִים בְּרִבִּית צְרִיכִים לְהַלָּוּוֹת בְּעִנְיָן שֶׁאִם יִפָּרַע בְּאֶמְצַע הַשָּׁבוּעַ יִפָּרַע [וְלוֹ הָרִבִּית] מִכָּל הַשָּׁבוּעַ כֻּלּוֹ, אוֹ לֹא יִפָּרַע כְּלָל אוֹתוֹ שָׁבוּעַ וְלֹא יְחַשֵּׁב

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מַחְשִׁיךְ בְּשִׁבְיל דָּבָר הָאָסוּר, (ד) כְּיָון שֶׁאִם הָיוּ בַּרְגָנִין [הֵם סַכּוֹת הַשּׁוֹמְרִים] סְמוּכִים זֶה לָזֶה בְּתוֹךְ שִׁבְעִים אַמָּה וְאַרְבָּעָה טְפָחִים הָיָה מֻתָּר לְהָבִיאָהּ, אֶפְלּוּ הָיָה נִמְשָׁךְ בְּאֶפֶן זֶה כַּמָּה מִילִין מִסּוֹף הָעִיר, מִשּׁוּם דְּכָל זֶה שַׁיָּךְ לְהָעִיר, וְכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ לָהּ תַּקָּנָתָא עַל יְדֵי בַּרְגָנִין, לָכֵן מֻתָּר לְהַחְשִׁיךְ אֶפְלּוּ בְּלֹא בַּרְגָנִין, דְּלֹא אָסוּר הַחְשָׁכָה אֶלָּא בְּשִׁבְיל דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְמְצֹא תַּקָּנָתָא לְהָאסוּר: (ד) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאִם וְכוּ'. כַּלֵּי עָלְמָא (ה) מוֹדִים בָּזֶה, וְנָקֵט לְשׁוֹן וְיֵשׁ אוֹמְרִים, מִפְּנֵי שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ הַמְחַבֵּר בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא נִמְצָא דִּין זֶה מְפֹרָשׁ בְּשָׁאר פּוֹסְקִים: (ה) דְּאֵינוֹ רַשַּׁאי לְהָבִיא. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֶפְלּוּ (ו) הָיוּ מְחִיצוֹת שְׁלֵמוֹת, הָיָה אָסוּר עַל כָּל פָּנִים מִשּׁוּם מֻקְצֶה, וְנִמְצָא שֶׁהוּא מַחְשִׁיךְ בְּשִׁבְיל דָּבָר הָאָסוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת, וְאָסוּר: (ו) דְּאָסוּר לְטַלְטֵל*). וְגַם בָּזֶה אֵין אִסּוּר מִשּׁוּם מְמַצֶּה חָפְצָךְ, אֶלָּא כְּשֶׁנִּכָּר הַדָּבָר שֶׁמִּתְכַּוֵּן לְצָרְכֵי, (ז) אוֹ כְּשֶׁמַּחְשִׁיךְ עֲבוּר זֶה בְּסוֹף הַתְּחוּם, אֲבָל אִם אֵינוֹ נִכָּר רַק כְּהוֹלֵךְ לְטַיֵּל שָׁרִי, אַף שֶׁדַּעְתּוֹ בְּהִלּוּךְ זֶה לִמְצֹא סוּס וְכַדּוֹמֶה [אַחֲרוֹנִים]: ב (ז) יָכוֹל וְכוּ'. (ח) וְלֹא גָּזְרִינַן דִּלְמָא יֵצֵא בְּעֲלִיָּה חוּץ לִתְחוּם כְּדֵי לְהַכְנִיסָהּ לְתוֹךְ הַתְּחוּם. וְאִם אֵינָהּ שׁוֹמַעַת לוֹ לְבוֹא, (ט) מֻתָּר לְהַכְנִיסָהּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי. אֲבָל אָסוּר לְהַכְנִיסָהּ עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, אֶפְלּוּ יִשְׂרָאֵל אַחֵר שֶׁאֵין בָּעֲלִיָּה, שֶׁאָצְלוֹ הוּא בְּתוֹךְ הַתְּחוּם, דְּקַיְימָא לָן הַבְּהֵמָה וְהַכֵּלִים כְּרַגְלֵי הַבְּעָלִים הֵן לְעִנְיַן תְּחוּמִין, וְעַל כֵּן כֵּיוָן שֶׁיֵּצֵאת חוּץ לַתְּחוּם שָׁלָּה, אָסוּר לְכָל יִשְׂרָאֵל לְהַזִּיזָהּ בְּיָדִים מֵאַרְבַּע אַמּוֹת שָׁלָּה: ג (ח) לַעֲשׂוֹת וְכוּ' אוֹ צָרְכֵי מֵת. הַאי לַעֲשׂוֹת אֲצָרְכֵי מֵת נַמִּי קַאֵי, דְּמַחְשִׁיךְ כְּדֵי לְתַקֵּן וְלַהֲבִיאָן מֵהָר, וַאֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר, דְּחָפְצֵי שָׁמַיִם הוּא, דִּכְשֶׁבִּיל הַהֲבָאָה בְּעָלְמָא פְּשִׁיטָא דְּמֻתָּר לְהַחְשִׁיךְ בְּשִׁבְיל [וַגְּמָרָא]: (ט) כְּדֵי שֶׁיָּבִיא לוֹ. הֵינוּ (י) כְּדֵי שֶׁיִּתְקַנֵּן שָׁם וְיָבִיא לוֹ, וְכַנַּ"ל: (י) לֵךְ לְמָקוֹם פְּלוֹנִי וְכוּ'. פֵּרוּשׁ לֵילֵךְ שָׁם וְלִקְנוֹת, דְּאָסוּר לוֹמַר בִּשְׁבִיל דָּבָר הָרְשׁוּת, וּבְדָבָר מִצְוָה שָׁרִי, (יא) אֲבָל הֵלְיכָה גְּרִידָא, אֲפִלּוּ לְדָבָר הָרְשׁוּת שָׁרִי לוֹמַר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן ש"ז סָעִיף ח': (יא) לְמָחָר. א אֲבָל בְּשַׁבָּת עַצְמוֹ אָסוּר, אַף שֶׁהוּא לְדָבָר מִצְוָה: (יב) סַךְ יָדוּעַ. לְפִי (יג) שֶׁאֵין בַּקְּצִיצָה שׁוּם מִצְוָה רַק הַצָּלַת מָמוֹנוֹ, וּלְכָךְ אָסוּר: (יג) לֹא יֹאמַר לוֹ תֵּן לִי וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר (יג) שֶׁלֹּא יֹאמַר לוֹ עַל יְדֵי הַשְּׁלִיחַ הַזֶּה שֶׁיִּתֵּן לוֹ עוֹד בִּשְׁנַיִם, וְיִהְיֶה חַיָּב לוֹ בְּסַךְ הַכֹּל עֲשָׂרָה, שֶׁצָּרוּף סַךְ זֶה אֵין בּוֹ צָרָךְ לַמִּצְוָה: (יד) בְּכָל עִנְיָן. אַסְכּוּם מָקֹם קַאֵי, דִּסְבִירָא לְהוּ דְּכֵיוָן דְּהוּא מָקֹם וּמִכָּאן מַפְּשׁ, לֹא הִתִּירוּ בְּשׁוּם גַּוָּנֵי אֶפְלּוּ לְצָרְכֵי מִצְוָה: ד (טו) לְהַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל. מְיֻירֵי שֶׁשְּׂכָרוֹ לְיָמִים, שֶׁבְּעַד כָּל יוֹם שֶׁיִּשְׁמָרֶנּוּ יִתֵּן לוֹ כָּךְ וְכָךְ, וְהוּא שָׁמַר גַּם בְּשַׁבָּת, וְקָאָמַר שֶׁאֵין צָרִיךְ לְשַׁלֵּם לוֹ עֲבוּר יוֹם הַשַּׁבָּת. וְעַיֵּן בְּטוּר דְּמוּכָח שֶׁאֶפְלּוּ אִם הוּא רוֹצֶה לִתֵּן לוֹ, אָסוּר לוֹ לְהַשְׂכִּיר לְקַח הַשָּׂכָר, אֶלָּא אִם כֵּן הוּא נוֹתֵן לוֹ דָּרְךְ מַתָּנָה [פְּרִי מִגְדִּים (משל"ז סק"ד)]: (טז) אֵינוֹ נוֹתֵן וְכוּ'. מִדְּרַבָּנָן, (יז) גְּזֵרָה מִשּׁוּם מֻקָּח וּמִמְכָּר: (יז) אֵין אַחֲרָיוּת וְכוּ'. שֶׁאִם (טו) אֵרַע בָּהֶן קִלְקוּל בְּשַׁבָּת אֵינוֹ חַיָּב לְשַׁלֵּם: (יח) הָיָה שָׂכִיר שַׁבָּת. הֵינוּ שֶׁל כָּל הַשָּׁבוּעַ בְּיַחַד, וְעַל כֵּן נוֹתֵן לוֹ שְׂכַר שַׁבָּת, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאֶפְלּוּ אִם יַחְזֹר הַפּוֹעֵל בְּתוֹךְ הַזְּמַן אֵינוֹ מְנַכֶּה לוֹ שְׂכַר הַשַּׁבָּתוֹת מִזְּמַן שָׂעָבַר, הוֹאִיל וְהוּא בְּהַבְלָעָה עִם שְׁאָר הַיָּמִים, [וְזֶהוּ דְּקָמְסַיֵּים הַמְחַבֵּר שֶׁיּוּכַל הַפּוֹעֵל לוֹמַר תֵּן לִי שְׂכַר עֲשָׂרָה יָמִים, דְּמֵיירֵי שֶׁחוֹזֵר הַפּוֹעֵל בְּאֶמְצַע שָׁבוּעַ שֵׁנִי], וּמֵאֵילָא מְחַיֵּב לְשַׁלֵּם גַּם בְּשַׁבָּת, וְאִם אֵרַע הֶפְסֵד חַיָּב לְשַׁלֵּם. וְנִרְאֶה דַּאֲפִלּוּ אִם לֹא אֵרַע בּוֹ הֶפְסֵד אַף שֶׁלֹּא שָׁמַר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, יָכוֹל לְנַכּוֹת לוֹ מִשְׂכָּרוֹ, מִידֵי דְּהָוֵי אִם לֹא שָׁמַר יוֹם אֶחָד. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה נותן לו):

בֵּאוּר הֲלָכָה

ג * מַחְשִׁיכִין עַל הַתְּחוּם וְכוּ' לְהָבִיא לו'. וּלְהָבִיא בְּשַׁבָּת אָסוּר אֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי [אַחֲרוֹנִים]. וְעַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף ט' (סק"מ) מַה שֶּׁנִּתְבָּאֵר שָׁם:

ד * לְשָׁמֵר הַזְּרָעִים. עַיֵּן בְּבֵבָא מְצִיעָא נ"ח בְּמִשְׁנָה א' דְּדַוְקָא מִידֵי, הָא לְאו הָכִי אֵין דִּין שְׁמִירָה בְּמִחְבָּר לְקַרְקַע, וַאֲפִלּוּ אִם הָיָה שָׂכִיר שָׁבוּעַ אוֹ חֹדֶשׁ אֵינוֹ חַיָּב בְּמִחְבָּר לְקַרְקַע כְּשֶׁנִּגְנַב:

* נוֹתֵן לוֹ וְכוּ'. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ב יח) שֶׁכָּתַב דְּיָכוֹל לִנְכּוֹת לוֹ מִשְׂכָּרוֹ אִם לֹא שָׁמַר בְּשַׁבָּת, כֵּן נִרְאֶה לִי פָּשׁוּט, וְאַף דִּבְחַיֵּי אָדָם (ח"ב) כְּלָל ס' דִּין ח' מִשְׁמַע דְּכִשְׁעִינֵּהוּ לוֹ אִם לֹא יִשְׁמֹר בְּשַׁבָּת הוּא לֹא מִיחֲשַׁב בְּהַבְלָעָה, לֹא נְהִירָא כְּלָל, וּרְאִיתִי שֶׁהֵבִיא מִכְּתָבוֹת ס"ד צַמּוּד ב' תּוֹסְפוֹת דְּבוּר הַמַּתְחִיל מִיחַיֵּי אֵינָהּ רְאָיָה כְּלָל, דְּהָתָם הָלָא יָכוֹל לַחֲזֹר מִקַּטְטָתוֹ בְּאֶמְצַע, וְעַל כֵּן בְּוַדַּאי תִּקְּנוּ שֶׁיִּתְחַשֵּׁב לְכָל יוֹם וְיוֹם בִּפְנֵי עַצְמוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּנִגְנְבוּ שֶׁהִשְׁכִּירוּ לְחֹדֶשׁ שָׁלֵם, וְכִי מִשּׁוּם שֶׁיְּנַכֶּה לוֹ כְּשֶׁלֹּא יִשְׁמֹר אֵיזֶה יוֹם יִתְחַשֵּׁב כְּשָׂכִיר יוֹם, וּבְוַדַּאי כֵּן הוּא הַדִּין, דְּמִי שֶׁהוּא שָׂכִיר חֹדֶשׁ אוֹ שָׁבוּעַ אִם יֶחְסַר אֵיזֶה יוֹם מֵהַפְּעָלָה יָכוֹל לְנַכּוֹת לוֹ, דְּהָא קָבַל עָלָיו לִשְׁמֹר חֹדֶשׁ אוֹ שָׁבוּעַ שָׁלֵם, וְאַף עַל פִּי כֵן מִקְּרֵי הַשְׂכֵּר שָׁבַת שָׁלוּ בְּהַבְלָעָה, כֵּן נִרְאֶה לִי בָּרוּר:

* וְהִתְנָה לְשַׁלֵּם לוֹ וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ח יט) דְּהֵיינוּ שֶׁהִתְנָה עִם הַפּוֹעֵל שֶׁיְּשַׁלֵּם לוֹ לְפִי חֶשְׁבּוֹן הַיָּמִים, שֶׁהַלָּשׁוֹן הַזֶּה מוֹרֶה שֶׁיִּהְיֶה יָכוֹל לְסַלְקוֹ בְּאֶמְצַע וְכוּ', כַּן מוּכָח בִּדְרָכֵי מֹשֶׁה (אות ב) לְהַמְעַיֵּן שָׁם. וְרָאִיתִי בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק ז') שֶׁכָּתַב דְּלוּ נִרְאֶה דְּאִין יָכוֹל לְסַלְקוֹ בְּאֶמְצַע הַשָּׁבוּעַ, כֵּיוָן שֶׁשָּׂכְרוֹ לְחֹדֶשׁ וְלֹא אָמַר לוֹ אֶלָּא לְשַׁלֵּם לוֹ בְּכָל יוֹם כָּךְ וְכָךְ וְלֹא בַּסּוֹף, עַד כְּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהַנָּה מִזֶּה נִרְאֶה שֶׁחָשַׁב שְׁכִינַת הָרַמְ"א הוּא דְּמַמָּה שֶׁהִתְנִיתִי לוֹ לְשַׁלֵּם בְּסוֹף כָּל יוֹם, וְלֹא בְּסוֹף שָׁבוּעַ אוֹ חֹדֶשׁ כְּשֶׁאֵר שְׁכִירוּת שֶׁאֵינָהּ מִשְׁתַּלֶּמֶת אֶלָּא בְּסוֹפָהּ, מוּכָח שֶׁיָּכוֹל

(ד"ה נותן לו): (יט) לְשַׁלֵּם לוֹ כָּל יוֹם וְכוּ'. הֵינוּ שֶׁהִתְנָה (טו) עִמּוֹ שֶׁיְּשַׁלֵּם לוֹ לְפִי חֶשְׁבּוֹן הַיָּמִים, וְהַלָּשׁוֹן הַזֶּה מוֹרֶה שֶׁיּוּכַל הַבַּעַל הַבַּיִת לְחַזֵּר

*) נראה שצ"ל י'דאסור לטיילי', ודבריו הם על דברי הרמ"א לעיל.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) אַחֲרוֹנִים: (ה) אַלִּיָּה רַבָּה (סק"ד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ד) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"א): (ו) מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק"ב): (ז) דְּזֶה הֲרֵי כְּמוֹ נִכְּר, וּכְדִלְקַמָּן בְּשַׁ"ע סָעִיף ט', עַיֵּן שָׁם: ב (ח) [נ"ג] עַמּוּד ב', עַיֵּן שָׁם: (ט) פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יח) לְעִנְיַן חוּץ לִתְחוּם בְּיָדִים עַל יְדֵי אֵינוֹ סִימָן ש"ה מִסְתַּפֵּק הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יח) וְאַף דִּכְטוּר לְהַחְשִׁיךְ עָלָיו: (י) אַחֲרוֹנִים: (יא) הָרַב הַמַּגִּיד (פכ"ד ה"ה) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ד"ה וכן): (יב) אַחֲרוֹנִים: (יג) אַחֲרוֹנִים: (יד) הָרַב בַּעַל הַמָּאוֹר (סד: ד"ה מט) וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה וכן): ג (יא) אַחֲרוֹנִים: (יב) הָרַב הַמַּגִּיד (פכ"ד ה"ט) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ד"ה וכן): (יג) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ה), וְכֵן מַשְׁמַע בְּלְבוּשׁ: ד (יד) רַשַּׁ"י כְּתוּבוֹת ס"ד (ע"א ד"ה כשכר שבת): (טו) רַשַּׁ"י בָּבָא מְצִיעָא נ"ח (ע"א ד"ה לפיכך): (טז) עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה והתנה):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) בשו"ע הרב (ס"ז) הוסיף שאפילו בענין שלא יוכל לקנות אחר שבת השוק, אין היתר אלא באופן שמותר אף לצורך הרשות, דהיינו בהקפה בלי הזכרת סכום דמים או מדה או מנין.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah